

Mairovits Jehuda román nyelven tartott üdvözlése követte.

Egységes szervezést

Azután Schwarz Jakab üdvözölte Dész város közönségét. „Nem mint a kolozsvári ort, hitközség elnöke jött ide — ugymond — hanem mint a Zsidó Nemzeti Szövetség Intézőbizottságának tagja szólal fel. Ma még — ugymond — a zsidóság két táborban van, az álmódzók és küzdők táborában. Az álmódzók Palesztina ujjáépítését csodától várják, égi csodától. A küzdők is csodát várnak, de az energia és áldozatkészség csodáját. Én életem munkás küzdelemben töltöttem és tudom, hogy mit jelent az elv: „Segíts magadon és Isten is megsegít.“ Közeledjünk egymáshoz, ne élesítsük ki az ellentéteket. Ha a cionizmusnak bel- és külföldi kérdése van, akkor igyekezzen a konzervatív tábor kulturális téren elérni azt, ami elérhető.

A belső kérdést illetően első feladat a Zsidó Nemzeti Szövetségben egy egységes nemzeti központ létesítése, amely az egész csatlott területen élő zsidókat párt és felekezeti iránylatokra való tekintet nélkül egyesítse. Ezen egységes szerv sürgős feladata egy olyan

Glasner Móse a cionizmus utjáról

Most Glasner főrabbi emelkedett szólásra. Héberül kezdte szónoklatát, amely imaszertű volt. Előbb köszöntötte a jelenlévőket; megköszönte a szívélyes fogadtatást, amely nem annyira neki szólt, mint a zsidóság nagy ügyének. Azután német nyelvre tért át és felolvasta a dési R. A. Ausspitz levelét, amelyben óva inti a főrabbit, nehogy Dészre jöjjön és „profán“ helyen, a vármegyeház termében szónokoljon.

— E levélre azt üzenteltem neki, — mondotta a főrabbi — hogy valóban nem illik rabbihoz, hogy profán helyen tartson szónoklatot. Arra kérem tehát, adjon módot rá, hogy a frigszékélyre előtt, a templomban mondhassem el mindazt, amit itt elmondok. Én nem vallom, hogy az Isten háza önmagától szent; az avatja szenté, hogy az emberek ott szent cselekedetekre gyülekeznek. Ebben az értelemben ez a hely is szent, mert itt is azért gyűlnek össze az emberek, hogy közhasznú rendeléseket hozzanak. Én itt szent közönséghez beszélek, ahhoz, amely szívvel-lélekkel akarja a zsidó regenerációt, óhajaink, imáink megtestesülését. Fajdalom, az Ónok templomát már megszenteltelintették azzal, hogy Erec Jisraélit, amely után Mózes epkedett, az országot, ahol Dávid született, ahol Jézusajás és Ezekiel szóltak a néphez, ahol a zsidóság vért ontotta, ezt az országot gyalázták. Ezt a hibát korrigálni muszáj. Azokat az urakat, akik így viselkedtek, a maragimok utódaiként kell tekintenem. Van egy midras, amely talító képlettel mondja, hogy a Tóra maga nem akart bevonulni Erec Jisraélba, mert féltette magát, ha a zsidók földművelőkké lesznek. Erre Isten megvigasztalta a Tórárt és azt mondta, van egy barátod, „Sabbat“ a neve, majd szombatontent Tórárt foglak tanulni. A nép csak saját földjén folytathat népi életet, csak saját talaján virágozhat ki igazi nemzeti élet. Egyik generáció a másik után következik, de az egyiknek meg kell nemesíteni a másikat. Elvárjuk Ciontól, amit a gólusban nem várhattunk volna el: zsenijeink ezentul a mi nemzeti javunkat fogják szolgálni és csak azon át a többi nemzetekét. Kétezer esztendeje élünk száműzetésben és a hosszú idő alatt minden nagy ügyünket jóléti uton, filantropiával igyekeztünk megoldani. A Herzi mozgalom ébresztett a zsidóságban nemzeti problémákat. Legnagyobb ténye a 2000 esztendő diaszporának az első basali kongresszus volt — קבוץ נדוד ישראל — a zsidó nép egybegyűjtése a világ minden tájáról. Ez a kongresszus ébresztette fel a zsidóságban a népi öntudatot, mert bárhol is voltak, mindentűt megtudták, hogy ige, van egy közület, amely össze akarja fogni a széjjelszóródottságban élő zsidókat. Akik a messze Indiában, Kinában, Kaukázusban éltek, meghallották a nagy sófár — a sajtó — útján a hírt, ima összekerültek minden országok zsidói! ושא נם לקבוץ גלויות

kulturális alap létesítése, amelynek első teendője legyen elemi és ipariskolákkal kapcsolatos középiskolákat létesíteni. Ugyanennek az egységes szervezést a keretében vallási és rituális kérdésekben autonóm hatáskörrel működhetne a beszercei központi ort. iroda, melynek főfeladatává kell tenni chéderek, talmudtorák, mezőgazdasági iskolával kapcsolatos jesivák létesítése. Ami a cionizmus külső kérdését illeti, erre nézve egy 20, esetleg 30 tagból álló bizottság Palesztinába való kiküldését javasolja papokból és világiakból, ez a bizottság mindenütt a helyszínen szerezzen tapasztalatokat és ezek alapján folytassák a Palesztina-munkát úgy, hogy e munkában az egész zsidóság egyesülhessen.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Guttman Chaim jiddisül köszöntötte a Caire Cion nevében a jelenlévőket. — A fiatal munkásság szimbóluma a lelkesedés, a tisztaság és a munka. Mi Nechemiás próféta fiatalsága vagyunk, amely egy kézzel a kardot, másikkal pedig a vakoókanalat tartotta. Am nem az osztályharc fegyvereivel küzdünk, mert intóznunk a vérontástól. Mi az igazi szocializmus harcosai vagyunk, akik úgy csináljuk meg a szocializmust, hogy polgárháborúra sor ne kerülhessen.

— Ez San-Remó. A csoda, hogy a széjjelszóródottak ismét összegyűlnek, megtörtént.

Kétezer éve a zsidóság kultuszéletét él. Milyen szerepe volt ebben a rabbinak? Passzív nézője volt a kultuszéleteményeknek, mert a hitközségek képviselője autonóm jogokat gyakorolt és ha valamely községi ügyben ki is kértek a rabbi tanácsát, ez csak rituális tekintetben történhetett, a rabbinak végrehajtó hatalmat nem adtak. Érthetetlen, hogy most egyszerre a nép vezetőiként állanak elő. Mózes bátor, edzett embereket követelt az országfoglalásnál, nem azokat, akikben csak vallásosság van, más országbiatú köllék nélkül. Ezt feleletül a támadásokra, hogy az ujjáépítés munkájában vállaltalanok is részesedni akarnak. Kérdem: vajjon ha a rabbi urak közül valaki megbetegszik, a vallástalan, de hozzáértő tanárt fogja-e hívni, vagy inkább tudatlan, de vallásos orvost. A Mizrahi feladata lesz a fejlődést bekapcsolni a vallásosságba. Erec Jisraél nem lesz, nem lehet a kicsapongás, a luxus, a kultura kinövéseinek országa. Erec Jisraél az igazi, a megamesült, a belső kultura országa lesz. (Óriási taps, heddad kiáltások.) Ezen Erec Jisraél, éljen Nagyrománia, éljen a király! (Percekig tartó taps, heddad kiáltások. A prefektus fölállt, odalépett az emelvényhez és megindultan kezét fogott a főrabbiával.)

Dr. Fischer József beszéde

Most dr. Fischer József, a Zsidó Nemzeti Szövetség alelnöke emelkedett szólásra és többek között ezeket mondotta:

— A Zsidó Nemzeti Szövetség kis intézőbizottságának megbízásából üdvözlő a gyülekezetet. Testvér üdvözlő a testvért. Schol talán nincs oly nagy jelentősége e két szónak egymás mellett: zsidó és testvér, mint éppen itt, ahol annyi minden történik azért, hogy megbontsák e testveriséget. Testvérekként üdvözlöm azokat is, akik nem jöttek el ide, nem vizsgálom az okot, miért maradtak el, de érzem, hogy nem a szívük tartotta őket vissza innen. Bizonyos ez, mert Dész mindenkor öröme volt a zsidó hagyományoknak s e hagyományok minden zsidót ide parancsolnak, ahol becsületos munka folyik a zsidóság ujjászületeséért.

Ennek a mai mitingnek itt, a hagyományokhoz hűen ragaszkodó Dész különös fontossága van. Itt hithű tömegekből alakult ki a cionizmus és én őszintén tudom méltányolni a hithűség nagy szerepét az ujjábredés mozgalomban. A hithűség konzerváló erő volt és hogy a nép lelkében kitörülhetetlenül megmaradtak ősi zsidó vénások, azt első sorban a hagyományokhoz való törhetetlen ragaszkodásnak köszönhetjük. Nem szabad és nem is lehet ezt lehicsinyelni. Történelmi faktum ez. Amde a legszentebb eszme is káros lehet, ha helytelen felfogással alkalmazzuk. A magában melyedő elvont konzervativizmus, mely fél a cselekvéstől, az önmagában nem biztosíthatja ma már a zsidó nép fennmaradását: a tettek idejéhez jutottunk s a hithűség fentartása mellett összpontosítani kell erőnket az építő munkára, a teremtés munkájára, melynek végső célja Zsidóország felépítése. Most az ideje, hogy eleven erővé változtassuk át azokat az energiákat, melyeket népünk hosszas számkivetésének ideje alatt sok mártíromság, nagy szenvedések árán a tórahűség megteremtett. Mert Erec Jisraél felépítéséhez erőre, munkára, sok pénzre és kitartásra van szükségünk. A feladatok nagy sokasága áll előttünk és ezeket csak úgy tudjuk megoldani, ha a zsidó nép minden fia erejéhez mérten, sőt azon felül kiveszi részét a munkából és az áldozatokból. Senkinek sincs joga ahhoz, hogy az elől a munka elől a multon való meddő merengés, télenkedés és a teremtő munkát elgáncsoló álszenteskedés fekete kaftánjába rejtőzködjék.

Bizva bizom abban, hogy nagyon rövid időn belül az egész zsidó nép megfogja érteni ennek a jelentőségét és akkor bizonyosan nem fog késmi soká a zsidó egység megteremtése. Mindnyájan hön óhajjuk ezt az egységet, de meg kell értetni zsidó testvéreinkkel, hogy nem igazi egység az, mely a Keren Kajemeth, a Keren Hajjeszód, a zsidó kultura és más nagy zsidó ügyek rovására alkuszik meg. Ez csak ideig-óráig való megegyezés lehet, amelyet azután annál élesebb ellentétek bontanak meg. A zsidóság egységesítésének arra kell törekednie, hogy Erec Jisraélért együttesen szálljunk síkra — legyenek bár az utak és módok eltérőek — és az eszethen nem lesz hatalom, amely a zsidó föld szeretetében egybeforrot testvéreket egymástól elválassza. (Taps.)

Zsidó Testvérek! Nem babérokért és nem tapokért jöttünk ide. Szerény munkáit vagyunk egy fenséges ügynek, mely nem a miénk hanem a népé. Hiába minden lelkesedés, ha teremből elmenve, ismét tétienségre merülne el. Mi azt akarjuk, hogy a Szentföld kapjon innen, nem tapokat, hanem áldozatra kész munkásokat. Azzal a tudattal és elhatározással menjen el mindenki e teremből, hogy Erec Jisraélért mindnyájuknak áldozni kell. (Hosszantartó taps és heddad kiáltások.)

Ki az igazi cionista?

Most Weissburg Chaim ovációk közepette emelkedett szólásra és héber nyelven hozta a harmadik ujjáépítés üdvözlését. Majd magyar nyelven folytatta:

— Sok szépet, újat hallottatok, halgassátok most meg az ifjú zsidók üdvözlését. Eddig hozzá voltatok szokva, hogy öreg zsidók szóltak hozzátok, most ime megjelennek előttetek fiatal, zeidóttan képű emberek is az igével. És a legjellemzőbb és legszólalatosabb, hogy éppen a fiatalok kezdtek el. Az öregek belekapcsolódtak a fiatalok mozgalomába. Negyven évvel ezelőtt fiatal egyetemi hallgatók törhetetlen hittel kezdtek meg a nemzeti munkát rozant orosz vidéki templomokban, kiadván a jelszót: „Já-kob háza, gyerünk, manjünk!“ Mi nem disputálunk, mi nem törődünk a kivülállók, az elmaradók véleményével, gancsokodásával, mert mi keresztültörtetünk minden akadályon, mely akaratunk útjában áll. Felszólítunk benneteket, hogy manjünk oda abba a virágzásra termett országba a suazi csatorna mellé. Azt akarjuk, hogy munkálkodjatok, mert akaratlanság a munkával föltétlenül sikereket fogunk elérni és ha máltók akartok lenni az Ivri ánochi-hoz, akkor dolgozzatok Erec Jisraélért. (Nagy taps és heddad.)

Ezután Klein Jakab (Bánffyhunyd) héberül köszöntötte a miting résztvevőit, majd németül folytatta:

— Dész — mondotta — az „iszurok“ fészke volt. A chászidok elfelejték, hogy 5533-ban (mintegy másfél századdal ezelőtt) ugyanazokat a szitkokat szórták feljűk, iszur formájában a vilnai templomból. „Kenyerük pogányok kenyere, vezetűkűk lazító.“

— Am egy chászid-legenda nagyon kedvesen magyarázza, hogy az idők folyamán mennyire kiegyenlítődnek az eszmei ellentétek. Maghalt Elja Vilna és maghalt Tanje, (Zalmeq

Schnur) a legnagyobb Mindaketten feljutottak odajötték Elja Vilna nagy chászid előadás nem akart menni, erre és erőszakkal cipelte T szobájában és a vilna hallja, hogy misnát t Vilna kommentárjával? ez annak, hogy bizony amelyek egy időben ki időpontban szépen me Igaz cionista volt az szőlővel etette a lovát síás jön, jó bórben, er volt igazi cionista, mer dészéért. Igazi cionist aki hangsúlyozta, hogy raélba és ott fel kell Munkát hirdetett, tehát

A beszéd nagy naszodi Moskovits Dá ból mutatta ki az ar tatlanságát.

Most dr. Klein M

Zsidó Testvéreink — párt nevében köször megjelentek körünkbe annak, aki egy bibliai áll a mozgalom élere beteljestülve lássa A hit nagy ereje, a visszapatlan róla mint támadják, azért teszik lépést tartani. Olyan le tud fegyverezni lelkesedés erejével. nem kell bujdosni kor kitarhatjuk se amikor megbeszélne éretünk a megb dolgoztunk népünké fogjuk, a támadások nélkül fogunk haladni séges vád azt hinni, Erec Jisraél akarun országát fogjuk fe és taps.)

Körülbűl fél miting, lelkes hangu menet a Hatikvah-t

Felsőszilézi Lengyelország

Bécs, jun. 26.

Felsőszilézia sorsáró Eszerint olyan jelen a szövetségesek uja ben Németországnal „Felsősziléziából. A hírt Ezzel a hírrel ellen amely szerint Fels de az ipari vidé számít Németország A szenátusban Bri Felsőszilézia kérdése zett Angliával és Olaszország is hozz

Juliusban m lom Csehszlo orsz

Budapest, jun jelentik: Benes kül való visszatérése u selőit. Kijelentette, kedelmi forgalom f vetlenül megtörténi

Ellentét Fra nyolország k Kér

Lyon, június jelentik, hogy a m ország és Spanyolo ból kiélesedett. A tusról irnak.

Schnur) a legnagyobb chászidok egyike. Mindakettő feljutottak az égbe. Az angyalok odajöttek Élia Vilnához és kérték, jöjjön a nagy chászid előadásához. Az áskénáz gáon nem akart menni, erre a két angyal megfogta és erőszakkal cipelte Tanjéhez. Tanje bent ül szobájában és a vilnai gáon csodálkozással hallja, hogy misztát tanul a chászid — Élia Vilna kommentárjával? Ösztönzerű megérzése ez annak, hogy bizonyos szellemi áramlatok, amelyek egy időben kizárják egymást, későbbi időpontban szépen megférnek egymás mellett. Igaz cionista volt az a chászid, aki mazsola szőlővel etette a lovat, hogy ha majd a Mészias jön, jó borbén, erőben legyen a ló. Azért volt igazi cionista, mert áldozott is meggyőződéséért. Igazi cionista volt a greivici rebbe, aki hangsúlyozta, hogy el kell menni Erec Jiszraélba és ott fel kell építeni az áldozati oltárt. Munkát hirdetett, tehát cionista volt.

A beszéd nagy tetszést keltett. Utána a mészadi Moskovits Dávid beszélt és a talmudból mutatta ki az anticionisták érvelő tartatlanságát.

Most dr. Klein Miksa emelkedett szólásra: Zsidó Testvéreink — mondtam — a cionista párt nevében köszönöm, hogy a hatóságok megjelentek körünkben, köszönöm a főrabbi urnak, aki egy bibliai hős ifjú lelkesedésével áll a mozgalom élére és kívánom neki, hogy beteljesítse lássa vágyát, élte alkonyán. A hit nagy ereje, a tudás vértelensége mellett visszapatlan róla minden támadás. Hiszen akik támadják, azért teszik, mert nem tudnak vele lépést tartani. Olyan ellenfél ő, aki mindenkit le tud fejezve az igazság és az igaz lelkesedés erejével. Eljön az idő, amikor nem kell bujdosni a népek előtt, amikor kitárhadjuk sebeinket, eljön az idő, amikor megbecsülnek bennünket, mert megértünk a megbecsülésre azzal, hogy dolgoztunk népünkért. Az akciót folytatni fogjuk, a támadások elébe állunk és félelem nélkül tognak haladni kitzított célunk elé. Nevetséges vád azt hinni, hogy mi egy vallástalan Erec Jiszraél akarunk. Isten segítségével Isten országát fogjuk felépíteni. (Nagy éljenzés és taps.)

Körülbelül fél hét órákor végződött a miting, lelkes hangulatban. A közönség kifelé menet a Hatikvah-t énekelte.

Felsőszilézia ipari vidékét Lengyelország kapja

Bécs, jun. 26. Az „Allgemeine Zeitung“ Felsőszilézia sorsáról szenzációs hírt közöl. Eszerint olyan jelentés érkezett Berlinből, hogy a szövetségesek újabb megállapodása értelmében Németországnak nem juttatnak részt Felsősziléziából. A hírt a lap fenntartással közli. Ezzel a hírral ellentmond az a párisi jelentés, amely szerint Felsősziléziát mégis felosztják, de az ipari vidéket, amelyre első sorban számít Németország, Lengyelország fogja kapni. A szenátusban Briand kijelentette még, hogy Felsőszilézia kérdésében Franciaország megegyezett Angliával és ehhez a megegyezéshez Olaszország is hozzájárult.

Juliusban megindul a forgalom Csehszlovákia és Magyarország között

Budapest, jun. 26. (Damian.) Prágából jelentik: Benes külügyminiszter Marienbádból való visszatérése után fogadta a saját képviselőit. Kijelentette, hogy a cseh-magyar kereskedelmi forgalom felvétele július közepéig okvetlenül megtörténik.

Ellentét Franciaország és Spanyolország között a marokkói kérdés miatt

Lyon, június 26. (Damian.) Madridból jelentik, hogy a marokkói kérdésben Franciaország és Spanyolország között az ellentét újból kiélesedett. A lapok francia-spanyol konfliktusról írnak.

Egységes nemzeti kormány?

Az ellenzék vezéreinek kihallgatása — Milyen megoldás várható

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kormányválság, amely az agrárjavaslat tárgyalásából pattant ki, voltaképpen sokkal mélyebb okokra vezethető vissza. Az Averescu-kormányon kívül a parlamentben olyan politikai faktorok és olyan néprétegek képviselői ülnek, akiknek részvétele nélkül teljes és elégtető kormányzás el sem képzelhető. A jelenlegi súlyos időkben és a nagy problémák megoldására hivatott közeljövőben minden nemzeti erő egyesítése lenne kívánatos, amely kívánással szemben az Averescu-kormány csak egy párt uralmát jelenti. A kormányválsággal kapcsolatosan nagy feltűnést keltett több ellenzéki politikusnak a királyhoz való meghívása. Maniu, Vajda, Marghiloman kihallgatását a kormányválság jeleinek tekintették általában és mélyreható kombinációkat fűztek hozzá.

A Román Távirati Iroda illetékes helyen érdekes információkat kapott az ellenzéki politikusok kihallgatásáról, amely a következőkben foglalható össze:

Az audenciák tulajdonképeni oka az volt, hogy legfelsőbb helyen megnyilvánult az az óhaj, hogy a küszöbön álló koronázásnál egy

az összes pártokból alakított nemzeti kormány alakuljon. Az audenciáknak célja az volt, hogy tudomására hozassék a számbajövő államférfiaknak, tegyék lehetővé ennek az óhajnak a teljesülését.

Amidőn Maniu Gyula erős kritikával illette a kormány működését és hangoztatta, hogy új kormány szükséges, legfelsőbe helyről rámutattak arra, hogy nincs aki a kormányt átvehetné. A federáció egyáltalában nem egységes, nem oly konszolidált, kompakt és határozott programmal bír, hogy arra tartós kormányt bázisozni lehetne. A federáció egyes csoportjai ma is számos kérdésben ellentétben állanak egymással. Csoportosuljanak egységesen egy olyan államférfiu körül, aki a felelősséget vállalni meri és akkor másképp ítélt meg a politikai helyzetet.

Marghiloman szintén azzal a meggyőződéssel jött el a királyi audenciáról, hogy a király csak abban az esetben hajlandó új kormányra bízni az ország vezetését, ha előbb megfelelő átcsoportulás történik a pártok között egységes vezetéssel, egységes programmal.

Pons-Winnecke üstökös találkozása a földdel

Flammarion cikke az új üstökösről A multheti időváltozás magyarázata

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Hónapokkal ezelőtt bejárta a világot az a hír, hogy felbukkant egy új üstökös, a Winnecke, amelynek elliptikus pályája keresztezni fogja a földnek a nap körül való pályáját. Csillagászok kiszámították, hogy az üstökös farka érinteni fogja a föld egy részét is, aminek az lehet az eredménye, hogy a földnek ezen a részen földrajzi és vizrajzi változások történnek. Voltak olyan pesszimisták is, akik a világ végét várták.

A Winnecke üstökös pályájáról Camill Flammarion, a híres csillagász a párisi „Illustration“ június 19. iki számában érdekes cikket közöl. Ebben a cikkben elmondja, hogy az összeütközés, amelynek június 25-én kellett volna bekövetkeznie, el fog maradni és helyette lényeges időváltozás, általános csapadék és egyéb égi jelenség lesz észlelhető. Ez a cikk megmagyarázza azt a meglepő időváltozást, amelyben a múlt napokban része volt egész Európának. Flammarion ezután az üstökös ismertetésére tér át, azután így folytatja:

A legutóbbi csillagászati számítások bebizonyították, hogy az üstökös nem június végén, hanem június 13. án érte el a perihéliumot. Az üstökös nevét két felfedezőjétől, egy csillagásztól, Winneckétől kapta: a neve Pons-Winnecke. Egyébként összeütközési veszély már 1910-ben is fenyegette a földet, amikor a híres Halley üstökös futott át a föld pályáján. Május 19-re várták akkor, hogy az üstökös farka éri a földet. Ez azonban nem következett be, mert az üstökös farka legközelebbes részének sűrűsége olyan csekély volt, hogy nem tudott behatolni a föld atmoszférájába.

A Pons-Winnecke üstökös, amely 13-án ért a perihéliumba, tízenkét nappal előzte meg a földet, amely június 25-én érkezett oda. Az üstökös akkor már huszonötmillió kilométernyi távolságra volt ettől a ponttól. A föld ugyan szintén abban az irányban kering, de utól nem érheti. Bár a föld keringésében nem érte utól az üstökös, amelyet óriási felhőtömeg kísér, belejutott a pályája hátramaradt felhőrétegeibe, ami érdekes égi tűneményt idézett elő.

A megfigyelések azt bizonyítják, hogy az üstökösrel való találkozásokat bolygócsillagok esője követi. Így történt 1872. november 27-én is, amikor valóságos csillagos zudult a földre. Nagy tüzes cseppek hullottak a földre a föld egyazon pontjáról. Később rájöttek a földre egyazon pontjáról. Később rájöttek a földre, hogy maguk az üstökösök ilyen bolygó csil-

lagokra bomolhatnak. Ez a magyarázata a 1872-iki meteorhullásnak, amely a Biela üstökös szerteszérből következett be. A föld már 1916. június 28-án is átment a Pons-Winnecke meteorikus felhő részein. Hasonló látványban lehet részünk június 23. és 27. ike között.

Ez a cikk magyarázza a legutóbbi napok időváltozásait és megmagyarázza azt az érdekes jelenséget is, amely szombat este kilenc órákor volt látható Kolozsváron. Szombat este az égen a felhők néhány percig aranysárga színben ragyogtak.

Uj rendszer a vagonkiutalásoknál

A nagyüzemek kérvényezés nélkül hozzájutnak a vagonokhoz — Az eddig kiadott engedélyek sorsa

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Termelő vállalatainknak állandó panasza, hogy közlekedési akadályok és nehézségek folytán lehetetlenné van tette részükre termelvényeik megfelelő értékesítése. Általában köztudomásu, hogy gazdasági válságunk oka a közlekedési viszonyok rosszasága. Eddigi rendszer szerint a vállalatoknak a vagonkiutaló bizottságtól kellett kérelmezniük a szükséges vagonokat, maga az elintézés is túlságosan hosszadalmas volt és legtöbb esetben nem is kedvező. A CFR most új rendszert akar életbe léptetni a vagonkiutalások körül, amelyről természetesen csak a gyakorlat fogja megállapítani, hogy jobban szolgálja-e az ipar és kereskedelem érdekeit. Illetékes helyen az új rendszert a következőkben ismertették munkatársunk előtt:

A nagy üzemek és iparvállalatok, a rendelet életbelépésével — ami egy héten belül várható — fel fognak hivatni arra, hogy jelezzék be, mennyi a napi termelésük és mennyi a bejelentés időpontjakor az összes készletük. Ezeket az adatokat az iparhatóságok ellenőrizni fogják. A bejelentett mennyiségek arányában a rendelkezésreálló kocsiparkot felosztják és minden egyes üzemet értesítenek arról, hogy mely napon hány vagon áll rendelkezésükre. A kitzított időben a rendelkezésrehozott vagonokat fel kell használni, vgyis másnap már nem vehetők igénybe.

Ezzel a rendelkezéssel egyidejűleg július 5-én érvényüket veszítik a június 15. előtt kiadott összes vagonkiutalási engedélyek. A június 15. után kiadott engedélyek közül tíz vagonnál többre szóló engedélyek elvesztik érvényüket. Ez lenne nagyjában a vagonkiutalások új rendje, amelynek első pillanatra is felismerhető előnye az, hogy az eddigi bürokratikus eljárást a vagonkiutalásoknál teljesen mellőzik. Ha a rendszer bevállik, akkor az iparvállalatok automatikusan hozzájutnak az arányosan reájukező vagonokhoz.

Az angol diplomácia veresége

Hir Lloyd George távozásáról. — Az utód lord Robert Cecil lesz — A kemalisták elfogadták, Görögország visszautasította az antant feltételeit

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, jun. 26. A párisi lapok rejtett elégtétellel és diadallal írják, hogy Briand és Curzon párisi tanácskozásán ismét a francia álláspont győzött. Az angol diplomáciát ezáltal rövid időn belül

másodszor éri vereség.

A keleti kérdésben Anglia kénytelen volt magáévá tenni a francia programot, kénytelen belenyugodni abba, hogy a sevresi szerződés, amelynek revíziójáról a londoni keleti konferencián nem akart tudni, — módosítsák. Ennek a diplomáciai vereségnek nagy hatása van az egész angol kormány életére. Lloyd George mióta hatalmon van, ilyen politikai hibát még nem követett el, ennyire függő helyzetbe még nem jutott és nem volt ennyire kiszolgáltatva szövetségeseinek.

Az angol pártok hangulata az utóbbi napokban lényegesen megváltozott, az a bizalom, amelyet Lloyd George hatalmas energiája és szuggesztív képessége váltott ki, erősen megcsorbult. Számolnak azzal a körülménnyel is, hogy Lloyd George, aki

betérfaradt a világpolitikai események irányításába,

aki elvesztette rugékonyságát és frissességét, egyelőre visszavonul a politikától. A „Chicago Tribune” közli, hogy Lloyd George valószínűleg rövid idő múlva átadja a helyét, mert állása már a keleti érdekek veszélye miatt is meggingott. Utódként már régóta lord Robert Cecil emlegetik, aki ki is jelentette, hogy hárnikor lesz a kormányt átvenni, ha a nép bizalma feléje fordul.

A birodalmi konferencián Churchill gyarmatiügyi miniszter beszámolt az angol gyarmatok gazdasági és politikai fejlődéséről. Beszédében ismertette azoknak az új gyarmatoknak a helyzetét is, amelyeket a békeszerződés juttatott Angliának. Az angol kormány ezeken a

gyarmatokon teljesen átalakította a közigazgatást és

a német uralom utolsó maradványait is megsemmisítette.

Ezzel az új berendezéssel a gyarmatiügyi tárca költségei lényegesen megszorodtak, de ezekre a beruházásokra mégis szükség volt a területek jövője érdekében.

A görög kormány tegnap elküldötte választát az antantnak. Ebben köszönetét fejezi ki a szövetségesek jóindulatáért. A jegyzék ezután megállapítja, hogy a kisázsiai háború a világkonfliktus folytatása, mivel Törökország megkísérli, hogy a sevresi béke kötelezettségei alól kivonja magát. Ezért Görögország kénytelen saját érdekeit irányadónak tekinteni. Lehetségetlennek tartja a görög kormány a szövetségesek feltételeit, mert a katonai operációk elhalasztása

Görögországot gyengítene a fronton.

Ha a szövetségesek a szükséges garanciát megszerették Kisáziában, Görögország hajlandó a békére.

A szövetségesek megkapták már Kemal válaszáat is. A válasz szerint a törökök hajlandók nyomban megszüntetni a harcot, míhelyt a görögök, a szövetségesek határozata értelmében kiüritik Szmirnát. Eszerint öpen ellenkezőleg történt, mint ahogyan várták. Kemal kormánya bejelentette, hogy hajlandó a békére, viszont Konstantin kormánya tudni sem akar arról, hogy megszüntesse a harcot. A szövetségesek mégis hiszik, hogy rövidesen újból

összehívhatják a keleti konferenciát,

amelyben revízió alá vehetik a sevresi békét és véglegesen megállapíthatják az új török-görög határokat. Venizelosz mint az „Eclair” jelenti, ragaszkodik ahhoz, hogy a sevresi békét változtatás nélkül fentartsák. Ugyancsak az „Eclair”-ben Venizelosz bejelenti, hogy a monarchikus uralom Görögországban már nem tarthat sokáig.

— Ez Pest 1921-ben. Nyár van, hol kiderül, hol beborul, az ember elmegy a kabarába, mert nem akarja érezni az élet és az időjárás szélségeit. A kabarában csak derülni akar. Nevetni, vihogni, teli szájjal habotázni, mert fenn a színpadon az egyik kómius tudsz a másikon, az egyik csak hat nevétséget ad elő, a másik kilencet, a harmadik tizenhatot, a negyedik vért izzad és még mindig nevetet, az ötödik a végkimerülésig. Hát hogyne mulasson az ember. Néha a nevetés szinte megmerevedik az arcodon és ottmarad mindaddig, amíg újra szét nem szalad a függöny és újabb figura nem áll elő, aki még nagyobb orrot rak, mint az elődje, még jobban szétállítja a fülét a stajkhalappal, még pocékabbra húzza a száját s igyekszik olyan ronda lenni, amilyen csak tud, mert ő most Silbersteint játsza vagy Rosenstrauchot, Schlézingert vagy Binzensteint és ebben a minőségben muszáj nagyon rondának, nagyon utálatosnak, nagyon nevétségesnek, nagyon zsidónak lenni. Istenem, néha amikor az embernek az arcára fagy a nevetés, eszébe jut elcsodálkozni: miért csupa zsidó mozog a színpadon? Miért csupán a zsidó mulat mint nevétséges pofa? És miért úgy, mint annó dacumál negyven évvel ezelőtt, amikor az azóta jobblétre szenderült bretili és orfeum élte világkorát és a Goldstein Számmival, a Vigécekkal és hasonló derűt műfajokkal járták be az országot, amely hálás volt és megtanult egy vicces zsargont, aminőt sem azóta, sem azelőtt nem használtak a magyarul beszélő zsidók. Anachronizmus? Szó sincs róla. A legfrissebb és a legmaibb kabaréművészet. Mert ez Pest 1921-ben. Ott nemcsak kűnn az életben ütök és üldözök a zsidót, de a kabarákban is csak őt ütök, csak őt gyilkolják. Nincs más téma, más szatíra, más nevétség-tárgya, csak a zsidó. Valaha Lukács

Lászlóról, Welteréről, még Tisza Istvánról is lehetett jóízű mókákat csinálni a kabarában. Ma ilyesmit nem lehet Pesten, mert nincs több nevétségeség a politikában, nincs kigunyolni való anyag. A legkönnyebb dolog róluk szatírákat nemírni. Csak a zsidóról nehéz. Róla bátran lehet viccelődni, őt lehet, sőt kell, a lehető legromdább pozitúrában a kabaré pellengéjére állítani és Pest nagyszerűen mulat. De mit akar ez a pesti művészet Erdélytől? Mit akar Csehszlovákiától vagy Jugoszláviától? Ha ez Pest 1921-ben, nekünk ugyanebben az időben más az izlésünk, más a nevetőizmunk, más a szatíránk. Nem kérünk a pesti viccekből. (k.)

Be kell jelenteni a Magyarországgal szemben fenálló követeléseket

A rendelet a napokban jelenik meg Tósa miniszteri tanácsos nyilatkozata

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Magyarország és Románia között lévő függő kérdések között első helyen szerepel a tartozások rendezése. Nemcsak a két államnak egymással szemben fenálló tartozása, hanem békeszerződés értelmében a likvidációs bizottságok által rendezendők. A külügyminisztérium egyizben már adott is ki rendeletet, arról hogy a tartozásokat és követeléseket kölcsönösen 1:1 arányban kell kiegyenlíteni, azaz 1918. november hó előtti időből származó koronartartozásokat most ugyanolyan összegű leiben kell megfizetni, viszont a koronakövetelésekért is leiben kapják a teljesítést a román állampolgárok. Ezt a rendeletet utóbb visszavonták, mert a kulcsban még nem történt megállapodás, illetve az elvileg 1:1 arányban létrejött

megállapodást a most összeülő portorosei konferencián fogják véglegesen jóváhagyni.

A pénzügyminisztérium el is rendelte már a szükséges előkészítőket. Rendelet fog a napokban megjelenni, amelyről dr. Tósa Gyula miniszteri tanácsos, a kolozsvári pénzügyi reszort jelenlegi vezetője a következőkben tájékoztatta munkatársunkat:

— Most dolgozunk a rendeleten, amely két nap múlva valószínűleg nyilvánosságra is kerül. Egyelőre felhívjuk mindazokat az erdélyi lakókat, akiknek Magyarországgal szemben követelésük van, hogy azt jelentsék be. A bejelentés határideje július 15-től 25 ig és minden községben a jegyzőnél is teljesíthető lesz. Főlegesen hangsúlyozni, hogy mindenkinek, akinek követelése van Magyarországgal szemben, saját érdeke, hogy a bejelentésnek eleget tegyen, mert csak így biztosíthatjuk részére, hogy követelését a megállapítandó kulcs arányában meg is fogja kapni.

Itt említjük meg, hogy a csehszlovák-magyar tárgyalások alkalmával a csehszlovák delegátusok is 1:1 arányú kulcsot ajánlottak a függő adósságok rendezésére, a magyar delegátusok azonban még nem adtak választ. A valószínűség amellett szól, hogy a kulcs 1:1 arányú lesz, miután a szakadás pillanatában Magyarország és az utódállamok valutája parit állott.

Az amerikai bevándorlás korlátozása

Julius eisején lép életbe az új törvény — Hányan kaphatnak beutazási engedélyt

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Newyork, június 20. Több ízben írtunk már az amerikai bevándorlás korlátozásáról és most alkalmunk van a pontos részleteket is közölni. A bevándorlási hivatal lazas sietséggel dolgozik az új bevándorlási törvény végrehajtásán. A törvény egy év tartamára az Amerikában élő külföldi születésűek számának három százalékára korlátozta a bevándorlást s július 1-én lép hatályba. A százalékos kimutatást W. W. Husband tábornok, bevándorlási biztos most készítette el. Törökország és Kisázsia még nem szerepel a kimutatásban. A többi ország percentuális száma így alakul:

Anglia 77.206, Norvégia 12.116, Svédország 19.956, Dánia 5644, Németalföld 3602, Belgium 1557, Luxemburg 92, Franciaország 5002, Svájc 3745, Németország 63.039, Dánia 285, Finnország 3890, Afrika 120, Portugália 2269, Spanyolország 663, Olaszország 42.021, Oroszország 34.247, Ausztria 7444, Magyarország 5635, Románia 7414, Bulgária 301, Görögország 3285, Csehszlovákia 14.269, Jugoszlávia 6405, Albánia 287, Fiume 71, Lengyelország (Nyugatgaliciával) 25.800, Keletgalícia 5781, Ausztrália 271, New-Zeland 50.

Öt hónapnál hamarabb a százalékszámot betölteni nem lehet, ami annyit jelent, hogy havonta a megállapított számnak legfeljebb 20 százaléka bocsátható be. Például Romániából az első öt hónapban, havonként legfeljebb 1482 ember bocsátható be Amerikába, s ha ez a kontingens az első öt hónapban mégis betelik, úgy a további hét hónap alatt Romániából nem mehetnek bevándorlók Amerikába.

Husband főbiztos most annak a problémának a kidolgozásával foglalkozik, miképpen lesz lehetséges a percentuális arányt betartani, tekintettel arra, hogy a bevándorlók különböző kikötőknél jutnak el az Unió területére. Ugyancsak fontos a Kanadán keresztül való bevándorlás kérdése, mert a kanadai kikötők a fennálló nemzetközi szerződések értelmében amerikai bevándorlási kikötőknek tekintendők.

Hadiállapot Oroszország és Japán között

London, június 26. (R. T. I.) A „Daily Telegraph” szerint Caicerin közölte a nagyhatalmakkal, hogy Oroszország és Japán között hadiállapot lépett életbe.

A Jehudit

Az egyesület — Országos sz

Vasárnap délután a Jehudit kolozsvári tisztújító rendkívüli nagytermében. A J programjának megvalósulása érdekében az alapszabályokba is begramjának lényegét: alapon áll és az a zsidó nőknél a zsidó ébressze és megerősítéses szíavallás az bizonyonnyal eredményes Guttman Péter

Kifejtette, hogy az egyesület célja a zsidó kiváncsok kiépítése, a zsidó kar megválasztását a zsidó kar nevében pedig b

Szekely Béláné indítványára a közönség eddigi elnöke és egyhanguan jegyzőként agilis és eredményes

Knöpfler Bernát módosításra vonatkozó új tisztviselő jelölését

nyát. A közgyűlés röszabályokat egyhangúságot pedig egyhangú kezöképen választotta

Elnök: dr. Fischer Tarselnök: dr. Fischer Ügyvezető elnök:

tal Márk.

Alelnök: Kasztner Főtisztviselő: Neumann Titkár: Knöpfler P. Pénztárnok: Hercz Ellenőrök: Zelig Jegyzők: Wald Ter

Felügyelő-bizottság: Zsigmondné Alelnök: Ká Simonné, dr. Blumenfeld dr. Neufeld Jenőné, dr. P. jósne, Székely Béláné.

Választmány: nök: Wertheimer Samun Tagok: Adler Sámuelné, feld Sándorné, Blau Bé

Mátyásné, Friedmann G Simonné, özv. Feldmann Geist Laura, Glasner Zser ner Mihályné, Heilper Ar lesz Pálné, Horvath Jenő Zsigmondné, Kollar Miksa, czér Ilésné, Léb Jenőné, Léderer Albertné, László Normand Izidorné, Pikke Sporn Zsigmondné, Spitz Simon M. Lajosné, Sp Waldberg Flóra, dr. W Szigfriedné, Wolheimer Vi

Állító

Elnök: Ujvári Péter dr. Boskovits Henrik, E Farkas Rózsika, Faragó Füst Oskárné, dr. Füst dr. Fischer József, Friedr Kollar Béka, dr. Krémer czér Ilésné, Léb Jenőné, Moskovits Ilus, dr. Neuma baum Etus, Rosenberg Imre, dr. Spitzer Józsefné Miksa, Steiner Jenőné, Sa theimer Fülöp, dr. Werthe Widder Dávid.

Ezután az új vezetősch Józsefné társelnökség bizalomért és felkérték, hogy esztendőnkön annyian jelenjenek meg a társelnökség első választmány

A készülő nagy megbeszélés után a

Schober kancellár

Bécs, június 26. cellár bemutatkozó látogatásánál. A kancellár a népszavazási mozgo

A Jehudit új vezetősége

Az egyesület nemzeti alapon áll — Országos szervezetté építik ki

Vasárnap délután 5 órakor tartotta meg a Jehudit kolozsvári zsidónők kultúregyesülete tisztújító rendkívüli közgyűlést a prefektúra nagytermében. A Jehudit magyar nyelvű kultúrprogramjának megvalósítására szükségesnek mutatkozott a tisztikar kibővítése és ennek megfelelően az alapszabályok megfelelő módosítása. A közgyűlés, amelyen az egyesület tagjai nagy számban jelentek meg, ezúttal az alapszabályokba is beiktatta az egyesület programjának lényegét: „az egyesület nemzeti alapon áll és az a célja, hogy tevékenységével a zsidó nőkben a zsidó nemzeti öntudatot felébresztesse és megerősítse. Az ösztönös és becsületessé szívalváltás az egyesület jövő működését bízonyval eredményesebbé teszi.

Guttman Péterné nyitotta meg az ülést. Kifejtette, hogy az egyesületet országos szervezéssel kívánják kiépíteni, amiért új és nagyobb tisztikar megválasztását javasolja, a maga és a tisztikar nevében pedig bejelenti lemondását.

Széky Béla és Neuberger Zsigmondné indítványára a közgyűlés Guttman Péterné eddigi elnöknek és a lemondott tisztikarnak egyhanguan jegyzőkönyvi köszönetet szavazt meg és eredményes működéséért.

Knöfler Bernát felolvassa az alapszabály-módosításra vonatkozó javaslatot, valamint az új tisztikar jelölésére kiküldött bizottság indítványát. A közgyűlés rövid vita után az új alapszabályokat egyhanguan elfogadta, az új vezetőséget pedig egyhangú lelkesedéssel a következőképpen választotta meg:

Elnök: dr. Fischer Tivadarné.
Társelnök: dr. Fischer Józsefné.
Ügyvezető elnök: Guttman Péterné és dr. Antal Márk.
Alelnök: Kaszner Izsákné és dr. Fekete Samuné.
Főtisztviselő: Neumann Mórné.
Tisztviselő: Knöfler Bernát és Czodik Jenő.
Pénztárnok: Hercz Sándorné és Szabó Jenőné.
Ellenőrzők: Zellig Samuné és Sajovits Nathánné.
Jegyzők: Wald Teréz és László Margit.

Felügyelő-bizottság: Elnök: Neuberger Zsigmondné. Alelnök: Katz Róza. Tagok: Blumenfeld Simonné, dr. Blumenfeld Sándor, Boskovics Dezső, dr. Neufeld Jenőné, dr. Pollák Sándorné, Stotter Lajosné, Székely Béla.

Választmány: Ügyész: dr. Pollák Sándor. Elnök: Wertheimer Samuné. Alelnök: Gutfried Adolfné. Tagok: Adler Sámuelné, Boskovics Jolán, dr. Blumenfeld Sándorné, Blau Béláné, Brecher Dóra, dr. Eisler Mátyásné, Friedmann Gizella, Farkas Jakabné, Farkas Simonné, dr. Feidmann Zsigmondné, Faragó Miklósné, Geist Laura, Glasner Zsenka, Grünfeld Lajosné, dr. Goldner Mihályné, Heilper Artúrné, Halász Jenőné, dr. Halász Pálné, Horvath Jenőné, Janovits Vilmosné, Indig Zsigmondné, Kollar Miklósné, Kohányi Menyhértné, Kacser Péterné, Léb Jenőné, Löwy Józsefné, Léb Mariska, Löderer Albertné, László Gyuláné, Molnár Jakabné, dr. Normand Izidorné, Pikkal Samuné, Rottmann Mártonné, Sporn Zsigmondné, Spitzer Mórné, Schwarz Jakabné, Simon M. Lajosné, Spéter Mózesné, Szenes Károlyné, Waldberg Flóra, dr. Wartenberger Mártonné, Weisz Szigridné, Wolheim Vilmosné, Wertheimer Izidorné.

Akció-bizottság: Elnök: Újvári Péter és Weissburg Emilné. Tagok: dr. Boskovics Henrik, Ben Ami, dr. Deezberg Simon, Farkas Rózsika, Faragó Miklós, Ferenc Mendel, dr. Fürst Oszkár, dr. Fürst Oszkár, dr. Fischer Tivadarné, dr. Fischer József, Friedmann Jenőné, Guttman Péter, Kollár Béka, dr. Krémer Armin, Krausz Samuné, Kacser Péterné, Léb Samuné, Marton Ernő, dr. Márk Hillel, Moskovits Ilus, dr. Neumann Vilmos, Noszán Mór, Öhlbaum Etus, Rosenberg Jolán, Rimóczi Eszter, Szabó Imre, dr. Spitzer Józsefné, dr. Spitzer József, Schwartz Miksa, Steiner Jenőné, Sas László, Weisz Béla, Wertheimer Fülöp, dr. Wertheimer Manó, Weissburg Chaim, Widder Dávid.

Ezután az új vezetőség nevében dr. Fischer Józsefné társelnök mondott köszönetet a bizalomért és felkérte az új választmány tagjait, hogy esztendőnkön délután 4 órakor mindannyian jelenjenek meg a neolog-iskolában tartandó első választmányi ülésen.

A készülő nagy művészeti programjának megbeszélése után a gyűlés véget ért.

Schober kancellár az antant-követeknél

Bécs, június 26. (R. T. I.) Schober kancellár bemutatkozó látogatást tett az antant-követeknél. A kancellár erős elhatározása, hogy a népszavazási mozgalmakat megakadályozza.

HÍREK

Az ÚJ KELET telefonjai:

Szerkesztőség: 877
Kiadóhivatal: 844
Zs. N. Sz. 558

Epizód

Fájdalmas volt, véres is volt, megdöbbentéseket és lelkek kárörvendő gonosz indulatát kiváltó, — de csak epizód volt, erőket próbára tévő, véres epizód — és befejeztetett. A megdöbbentés első pillanatában, talán erősen belénk mart a keserűség, a kárörvendők gonoszkodására talán nagyon is elnémultunk egy pillanatra, — de megállottunk a próbát és a munka meg fokozott erővel tovább.

A megdöbbentetteknek, a keserű lelkűeknek, a kishitűen elnémultaknak, hadd álljon itten erő és hitek újjáélesztésére egy hír és kettő, mivelhogy ők a gyöngék és jobbak, a mi soraink között és róluk mondatott: „vigasztaljátok, vigasztaljátok az én népem, beszéljétek szíverő és kiáltatok feléje, hogy bételt az ő megpróbáltatásának ideje.”

És a kárörvendőknek is, hadd álljon itten egy hír és kettő, mivelhogy ők azok, akikről írva van: „emlékezzetek meg nekik Jeruzsálim napjairól, mert ők azok, akik mondják: pusztítsatok, pusztítsatok.”

Konstantinápolyból jelenik június 19.-vel. Morris őrnagy, a palesztinai kormány bevándorlási hivatalának igazgatója, néhány nap múlva ideérkezik, hogy az itt időző chalucukat, akiknek száma ötszázon felül van, továbbítsa Palesztinába.

És a másik hír. Wienből jelentik június 22.-vel. Morris őrnagy a mai napon érkezik ide, hogy a Wienben akadt chalucokat Trieszt felé, továbbítsa, illetve Palesztinába való utjukon segítségükre legyen.

A jaffai gyalázatos arab támadás után villamos gyorsasággal járta be a rémhír a zsidóságot, hogy vége a Palesztinabevándorlásnak, a kormányzó maga tiltotta el és nagyon is hamar-szárnyakon röptül a hír, hiszen mi volna gyorsabb röptü, mint a kárörvendők ragadós ujjongása. És gonoszul számítóak voltak ők, a hirekben, még csak rájuk se lehetett hazudolni, mert jól vigyáztak rá, hogy hazudozásaikban félígazságok és negyedigazságok is legyenek, a gyöngék és jobbak meg tévesztésére. A kormányzó csakugyan megállította a bevándorlást: egy hétre, két hétre. De hiába volt minden bizonykodás, hogy csak egy hétig, két hétig tart a vesztegelés, a hírek egyre és újra fölbukkantak: Jaffában vérrengések voltak, vége a bevándorlásnak, vége a zsidó telepítésnek, csak fikció, csak bióff az egész Zsidóország.

Most aztán megjött a felelet, Konstantinápolyból és Wienből, a chalucim két gyülekezéshelyéről és Jeruzsálemből és Herbert Samuel kormányától. És özönlenek újra, ötszázal csoportokban, fölirtározhatatlan nekiaradás a munkás uttorók Zsidóországba és minden egyes chaluc egy egy lépést jelent a végső, a közelintő cél: Zsidóország teljes birtokbavétele felé.

De a megdöbbentek ne rösteljék az ő hamarmegdöbbentésüket: jobbságuk igaz bizonyította volt az.

És a háron korán örvendők is, ne csikorogjanak megzűgyenüléstükben: lesz még sok, sok alkalom gonoszkodó örömeire és mi tudjuk ezt és büntetésük csak az legyen, hogy nem félünk tőle, mert látjuk a jövőt minden fáradozásával, minden elcsüggedésével, minden verejtékes véráldozat epizódjaival és minden végső szent zsidó diadalával: a szent jövődőt, az önálló palesztinai Zsidóországot. g. j.

— **Apáthy István ismét Budapesten.** Budapestről jelentik: Apáthy István súlyos betegségéből felépülve Napolyból ismét Budapestre érkezett.

— **Péter és Pál napja nem hivatalos ünnep.** A június hó 29-ére eső Péter és Pál napja nem hivatalos ünnep. Az üzletek nyitva lehetnek, az üzemek dolgozhatnak. Az ünnepnapok körül uralkodó zavarok tisztázására különben kérdést intéztünk Popovic Valér rendőrprefektushoz, aki kijelentette munkatársunknak, hogy minden alkalommal, amikor hivatalos munkaszünetet kell tartani, néhány nappal megelőzőleg hirdményben adja ezt tudtul a közönségnek. Ha ez nem történik, szabad dolgozni.

— **Az izr. nőegylet nyári táncmulatsága.** A kolozsvári izr. nőegylet június 22-éről a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott nyári táncmulatságot ma, kedden délután tartják meg a városligeti kioszkban. A sok kedves szórakozással tarkított kerti ünnepség délután 4 órakor kezdődik. Este 9 óráig gyerekeknek, 9 órától pedig felnőttek számára tánc. A nyári táncmulatság tiszta jövedelmét zsidó napközi otthon felállítására fordítják, amelyben intenzív hebraizálási munkát kezdenek. A nyári táncmulatság iránt a város egész zsidó társadalmában óriási érdeklődés mutatkozik.

— **A Ceire Cion Bialik-emlék-ünnep.** A Ceire Cion-párt július 3-án délelőtt fél tizenegykor Bialik-emlék-ünnepet rendez. A nagy költő irodalmi munkásságának 30 éves évfordulóját ünneplik meg méltó irodalmi-matiné keretében. A jövedelem ötven százaléka a zsidó Nemzeti Alap.

— **A belgrádi magyar ügyvivőnek távoznia kell.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány utasította budapesti követségét, hogy magyar állampolgárok utleveleit ne látta-mozza, mert a belgrádi magyar konzulátus rendszeresen utasítja vissza a jugoszláv állam polgárainak Magyarországra szóló beutazási engedélyt. Ugy hiszik, hogy ebből az incidensből kifolyólag a belgrádi magyar ügyvivőnek távoznia is kell helyéről.

— **Dr. Farkas Lajos halála.** Szombaton éjjel két éves betegeskedés után meghalt Kolozsváron dr. Farkas Lajos, a volt kolozsvári magyar egyetem tanára. Dr. Farkas Lajos a római jogot adta elő a magyar egyetemen. Kiválóan képzett jogtudós volt, aki Erdélyben egész jogásznemzedéket nevelt fel. A közélet terén is tevékeny munkásságot fejtett ki és egyike volt az erdélyi közélet legismertebb és legkedveltebb vezéralakjainak. Temetése hétfőn délelőtt folyt le a Szent Mihály-templomból. A temetési szertartást gyászmise előzte meg. A koporsót az elhunyt volt tanártársai és nagyszámu gyászközönség kísérte ki a házsongárdi temetőbe.

— **A székelyföldi vonatok csatlakozása a fővonal vonataihoz.** A kolozsvári üzletvezetőség a parajdi, mezőméhesi és kolozsnagyvidai keskenyágányú vonatok menetrendjét olyképen módosította, hogy a mezőméhesieknek minden páros, a parajdiaknak és kolozsnagyvidaiaknak minden páratlan napon csatlakozása van Kocsárdra, a Bukarestbe menet, illetve onnan jövő vonatokhoz. A Marosujvár—Székelykocsárd vonalon naponta négy pár személyvonat közlekedik. Két pár vegyes vonatot helyeztek forgalomba Máramarosziget, Visóvölgy és Borsa között. Az új, illetve megváltoztatott menetrendű vonatok június 28-tól közlekednek.

— **Házasság.** Weisz Juliska és Korn Sándor június 6-án tarják esküvőjüket Belényesen, melyre rokonaikat és ismerőseiket ezuton hívják meg.

Grünberger József, a Jehuda Sport Club elnöke eljegyezte Péterffy Klárikát Medgyesről.

— **Budapestem letartóztattak egy aradi ügyvédet.** Aradról jelentik: Dr. Weil Károly volt aradi rendőrkapitány, jelenleg ügyvéd, Aradról Budapestre keresztül a Tátrába akart utazni. Budapestben azzal a váddal, hogy Aradon a román hatóságoknak nagy szolgálatakat tett, letartóztatták. Valószínűleg Budapestben tartózkodó kollégái jelentették fel, akik haragudtak rá, mert megelőzte őket az előmenetelben.

— A „Jövő” kitérését visszavonták. Bukarestből jelentik: A „Jövő” című bécsi lap szállítását ismét engedélyezték és holnaptól kezdve egész Románia területén újból kapható lesz.

— Kedvezmény a Csehszlovákiába utazó kereskedőknek. A bukaresti csehszlovák követség értesítette a Sfatul Negustoresc kereskedők szervezetének központját és fiókjait, hogy azoknak a tagjaiknak, akik Csehszlovákiába akarnak utazni, oda- és visszazó vízumot ad, egyúttal ellátja őket az összes csehszlovák hatóságokhoz, iparkamarákhoz és a csehszlovák iparosok szervezetéhez ajánlólevéllel. Az erre jelentkezőknek csupán azt kell igazolniuk, hogy a Sfatul Negustoresc tagjai.

— A belvárosi kabarét nem engedik a régi magyar nemzeti színházban játszani. Kolozsváron július 1-én a Farkas-utcai régi színház helyiségében új kabaré nyílt volna meg. A társulatot már össze is állították, részben a program is megvolt, míg most a rendőrprefektúra az igazgatóság egész számítását keresztülhuzta. A tűzoltóparancsnokság ugyanis helyszíni szemlét tartott a színházban és megállapította, hogy tűzveszélyes. Ezért javasolta a rendőrségnek, hogy a játszás engedélyt ne adják meg. A tilalomról a prefektúra tegnap értesítette az igazgatóságot.

— Felülvizsgálják a piaci ipar-engedélyeket. A rendőrprefektúrától kapott értesülésünk szerint, legközelebb az összes kolozsvári piaci árusok ipar-engedélyét felülvizsgálják. Az ellenőrzés főleg a zsidó árusok miatt történik, akiknek a száma utóbbi időben nagyon megemelték. Ezek közül csak azoknak engedik meg az árusítást, akiknek erre a várostól felhatalmazásuk van és a többi követelménynek is megfelelnek.

— Véget ért a bukaresti vendéglős-sztrájk. Bukarestből jelentik: A vendéglősök, fűrészek és mosódatulajdonosok sztrájkja véget ért. A vendéglősök küldöttsége ma bejelentette a belügyminiszternek, hogy elfogadja a maximális árakat.

— A kapualjakban nem szabad árulni. Popovic Valér, Kolozsvár rendőrprefektusa tegnap rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltja, hogy a kapualjakban élelmiszeket áruljanak. Az ilyen árusoknak a piacra kell költözniük. Amennyiben sátorban árulnak, helyengedélyt kell kérniük a városi tanácstól. A piacon való árusítás ezentúl csak délután két óráig van megengedve, hogy a délutáni időt a tér kitakarítására fordíthassák. A rendelet a még fennálló utcái bódéokra és nyitott árusítóhelyekre is vonatkozik.

— Emberölésért két hónap. Bukarestből jelentik: Maicanut, aki Duiliu Zamfirescu kamarai elnök fiát párbajban megölte, a felelősségi bíróság 2 havi fogházra ítélte.

— Rendőrségi hírek. Fekete Károly str. Avram Jancu 19. számú lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ötszáz lelt érő kutyája elveszett. — Miklós István Majális-utca 6. számú lakos arról tett jelentést, hogy Mihaline Berta nevű hozzátartozója eltűnt. — Zilahi Sebes Viktor né str. Nicolae Jorga 9. számú lakos négyezer leles magánlakásról tett panaszt. — Adler Sámuel str. Dorobantilor 41. számú lakostól hatszáz lelt loptak el.

— Értesítés. A Soc. An. Romana pentru Industria Oxigenului, Acetilenei si Altor Gaze (Román Oxigén, Acetilén és egyéb Gázipar R. T.), mely közismert cégek székhelye Bukarest, Str. Magurele 93., legközelebb fiókot nyit Kolozsváron és állandóan raktáron fog tartani gázokat, autogénhegesztő készülékeket, a hegesztéshez szükséges különleges cikkeket, tartályalkatrészeket stb.

— Az alsószopori izr. hitközség elemi iskolájához 15 gyermekhez okleveles tanító kerestetik, ki chimis, rasché és román nyelvet tanítana. Fizetés évi 5000— lei és teljes ellátás. Az állás szeptember 1-én elfoglalható. Winkler iskolásnék elnök.

— Ismét kapható Földes világhírű Margit krémje (szappan, puder, mely pár nap alatt tündér, szép, rozsdás, simává teszi az arcot. Előzetes szelít, majfolat, minden bőrbajt. Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szelít. Kapható mindenütt.

Litografia SIDON Lugos
vezérképviselőt Erdély részére Szilágyi Ferencz, Cluj,
Piata Unirei 24. Telefon 608.

KÖZGAZDASÁG

Julius 5-én lép életbe a gabona szabadforgalma Magyarországon. A budapesti hivatalos lap hozza a kormány rendeletét a gabona forgalmának szabaddátételéről. A rendelet kimondja, hogy életbelépésének napjától kezdve az 1921. évi termést buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, tatárka és tengeri, valamint ezek örleménye a belföldi forgalomban szabadon adható és vásárolható.

A bankjegyforgalom Magyarországon és Ausztriában. Az Osztrák-Magyar Bank legutóbbi kimutatása a következőket tartalmazza: Ausztriában a bankjegyforgalom összege 46 426,767,051 korona. A bankjegyforgalom tehát emelkedett 843,573,189 koronával. Magyarországon a bankjegyek összege 14 milliárd 112,964,900 korona. Tehát Magyarországon is emelkedett a forgalom, még pedig 437,854,920 koronával.

Az arany ára Németországban. A német birodalmi bank fölemelte az aranyért fizetendő összegeket. Ezen a héten egy huszmárkás aranyért 280 márkát, egy 10 márkás aranyért 140 márkát, 1 kg. finom aranyért pedig 40,000 márkát fizetnek.

Gyapjuaukciók Budapesten. A budapesti bankok koncessziót kértek gyapjuaukciók tartására. Az engedélyt a magyar kormány a múlt hét végén kiadta. A kormány öt fővárosi céget bízott meg a gyapjuaukciók rendezésével. Az engedélyesek között a Magyar Általános Hitelbank a főszerep, amelyen kívül még a Kohner Adolf Fiai és a Guttmann Emil cég is kapott engedélyt a budapesti gyapjuaukciók megrendezésére. A piac helyzete jelenleg olyan, hogy igen nagymennyiségű gyapju fog az aukción piacra kerülni. A gyapju ára az utolsó időben egészen 68—70 koronáig csökkent.

Csehszlovákia kereskedelmi Duna-kikötőket akar építeni. Prágából jelentik: A cseh kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a neki juttatott Duna-parti városokban nagyszabású kikötőket épít. A legnagyobb kikötőt Pozsonyban szándékozik építeni, de Dévényben, Komáromban és Párkányban is kereskedelmi Duna-kikötőket akar berendezni. Ebből a célból egy gazdasági bizottságot küldött Londonba, hogy a kikötők felépítésére angol tőkét szerezzenek. A bizottság most tért vissza Prágába minden eredmény nélkül. A csehnek nem birtak angol pénzt kapni. A bizottság sikertelen munkáját azzal indokolja, hogy egyrészt nagy összegekre lett volna szükség, másrészt az angol tőke igénybevétele az óriási valutadifferenciák miatt lehetetlen. Végül pedig az angol pénzpiac már a magyar hajózásnál vállalt nagyszabású érdekeltiséget.

A papírgyárak után az üvegyárak is bezárnak Csehszlovákiában. Prágából közlik: Az üvegipari krízis a csehszlovák köztársaság területén egyre intenzívebb méreteket ölt. Az üvegyárak sorra felmondanak munkásaiknak és a súlyos kereskedelmi viszonyok miatt a gyártást teljesen beszüntetik. A kivitel a túl magas árak szinte lehetetlenné teszik. Legközelebb tanácskozással tartanak, hogy az árakat egyöntetűen és egyidőben leszállítsák.

A román-csehszlovák tranzit forgalom. Kassáról írják: A román és csehszlovák vámfőnökök között egyezség jött létre, mely szerint a Halmiból kifelé menő vonatok vámvizsgálata egy félóránál tovább nem tarthat. A csehszlovák vasutigazgatóság újból megengedte a darabárú-szállítást. Figyelmeztetik azonban a kereskedőket, hogy darabárú külön-külön ne adjanak fel, hanem Királyházán darabárúkból komplett vagon állítsanak össze és ha lehet, a fuvarlevelet egy címre állítsák ki. Mindezek az újítások már a mai nappal lépnek életbe.

Valutapiac:

Bukarest, jun. 25. Márka 96—97, leva 69—71, font sterling 227—232, francia frank 520—525, svájci frank 1050—1100, lira

305—310, drachma 380—400, dinár 1 75—180, dollár 62¹/₄—63, arany —, ezüst —, napoleon —, osztrák kor. 10¹/₄—10¹/₂, magyar kor. 25³/₄—26, szokol 91¹/₂—92, lengyel marka 5¹/₂—5³/₄.

Zürich, jun. 25. Bukarest 930, Berlin 835—, Amsterdam —, Newyork 598—, London —, Páris —, Milano 2920, Brüsszel —, Kopenhága —, Stockholm —, Krisztiania —, Prága 820, Budapest 235—, Zágráb 415, Varsó 40, Bécs 110—, Madrid —, oszt. leb. kor. 88, Buenos-Ayres —

Csökkentették az angol acélárak árát. Az angol acélárak leszállításáról ad hirt a „Vossische Zeitung”. A külföldi versenyre való tekintettel az acélárakat 15—20 százalékkal leszállították.

SPORT

KAC—Haggyibor mérkőzés lesz szerdán, i. hó 29 én Péter-Pál napján. A mérkőzés iránt sportkörökben osztatlan érdeklődés nyivánál meg. Uz I. csapatok mérkőzése előtt II. és ifj. csapatok mérkőzések.

Károly trónörökös serlegverseny. Vasárnap f. hó 19-én, Bukarestben Károly trónörökös részvételével orsz. atletikai verseny volt. A versenyen Imre Andor (Haggyibor) athléta a 110 m-es gátfutásban első díjat nyert. Teljesítménye egyúttal országos rekord, de két gát ledöntése miatt az eredményt nem hitelesítették.

Vasárnapi football eredmények. Kolozsvár: Univerzitás—KMTE 4:0 (1:0). Fair, de lanya játék, Guga (Univ) nagyon jó volt. Biró Winkle.

Victoria—CFR 7:1 (3:0). A Victoria nagyon jó formában volt, a CFR csupa fiatal játékosokat állított szembe.

KMTE ifj.—Victoria ifj. 3:0 (1:0). Victoria II.—KASE II. 0:0. Vidéki eredmények.

Marosvásárhely. Brasovia—MTK 2:2 (1:0). A Brasovia bebizonyította, hogy Erdélynek legjobb csapatai közé tartozik. Még a második félidőben is 2:0-ra vezetett, az MTK csak nehezen tudott egyenlíteni.

MSE—Kadima 5:0 (2:0). Nagyvárad. Temesvár—Nagyvárad 1:0 (0:0). Hetezer néző előtt folyt le a durva, de izgalmas játék. Temesvár 11-esből rugja a győztes gólt.

Szatmár. NAC—Törökvis 1:1. Temesvár. TMTE—TFC 1:0 (0:0). Unirea—III. ker. TC 3:0 (1:0).

SZÍNHÁZ

Magyar Színház heti műsora:

Kedd: A fenséges asszony keringője, Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégjátékával. Rendes helyárrakkal.

Szerda: A színész nem ember. Szellem. Gimnázista leány. Ujdonság előszór. Ezenkívül: Kabarétréfák, új magánszámok. Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégjátékával. Première helyárrakkal.

Csütörtök: Zsidónő. Rendes helyárrakkal. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják.

Péntek: Elvált asszony. Oporette-repriz. Berky Lili és Hegyi Lili föllépésével. Rendes helyárrakkal.

Szombat: A színész nem ember. Szellem. Gimnázista leány. Ujdonságok másodsor. Ezenkívül: Kabarétréfák, új magánszámok. Berky Lili és Gózon Gyula együttes föllépésével. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap d. u.: Pillaó főhadnagy. Kabdébó Duai vendégjátékával. Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Nani. Berky Lili, Szentgyörgyi István, Gózon Gyula föllépésével. Rendes helyárrakkal.

Hétfő: Van még szebb is. Katica. Főpróba. Ujdonságok, előszór. Ezenkívül új kabarétréfák, magánszámok. Berky Lili és Gózon Gyula vendégjátékával. Première-helyárrakkal.

A színház iroda hírei: Hétfőn: Új kabaré műsor Berkyvel, Gózonnal. A szerdai és szombati

kabaré-est iránt ol
arvánult a közöns
lános kívánságot fi
előre hirdették. Kis
kabaré-műsor kereté
zon Gyula. Ennek a
új darab „Van még
fog színrekerülni s
gánszámok fognak
csak egyszer fogják
helyárrakkal tartják

Főszerkesztő
Felelős szerk
Kiadó: KADI
Szerkesztőség: Cs
Kiadóhiv

Sz. 414—1921.

Hirdetmény

Az aut. ort.
álló alantírt másár
vetkező husárak va
Növendékmár
1. oszt. marh
Cluj, 1921. j
Az aut. o
A következő
felügyelete alatt: H
Berkovics Bernát M
chenyi-tér 14. Róth
Isák Galamb-u. 10.
39. szám.

Dályá

A nagyváradi
tályu schöhet ubod
zenni pályázatot
Az állásra ce
tekintette.
Fizetés ugy
lévő első osztályu
Pályázók, kik
ajánlataikat képesít
olataival felszerel
éghez címezve ny
vittaknak térítim
Oradea-Mare
Ulmann Ábra
főjegyző.

Kiá

az ország

Luca P.

Cluj, „FEL

Cale

PC

csak

düljö

radjo

és m

első minős

garantált s

angol- és

Angol mintás

Angol mintás

Francia min

Angol mintás

Japán mintás

Francia mint

Angol mintás

Török mintás

Selymezett s

Ugyazakok s

Francia mint

Francia mint

Fehér broszé,

I-a angol ze

I-a angol ze

Siffon vászo

Siffon vászo

Siffon vászo

Siffon vászo

Siffon vászo

I-a molino

I-a molino

I-a molino

I-a molino

Férfi harisny

Eladás n

kabare-est irant olyan nagy, széleskörű érdeklődés aratvánult a közönség minden rétegében, hogy az általános kívánságot figyelembe véve hétfő este nem az előző hirdetés „Kis király”-ban, hanem egy teljesen új kabare-műsor keretében fog fellépni Berký Lili és Gózon Gyula. Ennek az új műsornak a keretében három új darab „Van még szebb is”, „Katica” és „Főpróba” fog színpadra lépni s emellett friss kabare-tréfák, új magánzámok fognak bemutatásra kerülni. Ezt a műsort csak egyszer fogják játszani. A hétfői előadást premiérehelyarákkal tartják meg.

Főszerkesztő: DR. FISCHER JOZSEF
Felelős szerkesztő: MARTON ERNŐ
Kiadó: KADIMA kiadóvállalat részv. társaság.
Szerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (volt Perenc József-ut) 48.
Kiadóhivatal: Szentőlék-utca 1/a.

Sz. 414-1921.

Hirdetmény husarak ügyében!

Az aut. ort. izraelita rabbiság felügyelete alatt álló alantírt mérszártszékben további intézkedésig a következő husarak vannak érvényben:
Növendékmárkhus 5 lei kgr. könt.
1. oszt. márhus 7 lei kgr. könt.
Cluj, 1921. június hó 27-én.

Az aut. ort. izr. hitközség elnöksége.

A következő mérszártszék állanak rabbiságunk felügyelete alatt: Hitközségi husarnok Timár-utca 1., Berkovics Bernát Minorita-utca 2., Mihály Adolf Széchenyi-tér 14., Róth Adolf Ferenc József-ut 64., Schwartz Jzák Galamb-u. 10., Winkler Mór és társa Széchenyi-tér 39. szám.

Dályázati hirdetmény

A nagyváradi ort. izr. hitközségnél egy elsőosztályú schóhet ubudek állás kerül betöltésre, melyre szennel pályázatot hirdettünk.

Az állásra csak elsőrangú erők pályázatai jönnek tekintetbe.

Fizetés ugyanaz, mint a jelenleg működésben lévő első osztályú metszőké.

Pályázók, kik a 40 éves kort meg nem haladták, ajánlataikat képesítési és működési igazolványaik másolataival felszerelve folyó évi július hó 20-ig a hitközséghez címezve nyújthatják be. Utiköltséget csak a megnyitottnak térítünk meg.

Oradea-Mare (Nagyvárád), 1921. június 28.

Ullmann Ábrahám Nussbaum Sámuel
főjegyző. 2054-1. elnök.

Kiárusítás

az ország legnagyobb áruházában
Luca P. NICULESCU fiókja
Cluj, „FEHÉR BÁRÁNY”-paleta
Calea Regole Ferdinand.

POTON ÁRON

csak silány áru kaphat, azért ne düljön be alacsony áraknak. Fáradjon mielőbb ezen áruházba és meg fog győződni, hogy csakis

első minőségű
garantált szántartó } cikkeket árusítunk ki
angol- és francia }

Angol mintás karton.....	1 mtr	7.—
Angol mintás karton cloth..	1 mtr	10.—
Francia mintás mosó-delen	1 mtr	12.50
Angol mintás crep	1 mtr	12.50
Japán mintás crep	1 mtr	14.—
Francia mintás karton	1 mtr	14.—
Angol mintás batist	1 mtr	14.—
Török mintás karton	1 mtr	18.—
Selymezett szövetek	1 mtr	25.—
Ugyazok selyem nélkül ..	1 mtr	23.—
Francia mintás marchizet..	1 mtr	25.—
Francia mintás foulard	1 mtr	25.—
Fehér broszé, francia	1 mtr	15.50
I-a angol zefir.....	1 mtr	8.—
I-a angol zefr.....	1 mtr	10.—
Siffon vászon	1 mtr	11.50
Siffon vászon	1 mtr	14.—
Siffon vászon	1 mtr	15.—
Siffon vászon	1 mtr	16.—
Siffon vászon	1 mtr	17.—
Siffon vászon	1 mtr	18.—
I-a molino	1 mtr	9.50
I-a molino	1 mtr	10.50
I-a molino	1 mtr	11.50
I-a molino	1 mtr	13.50
Férfi harisnya	Párja	8.—

Eladás nagyban és kicsinyben

Restaurant Bihor étterem (volt Lloyd)

ujjonnan átalakított télkerthelyisége GRÓSZ FARKAS és STEIER DÁVID vezetése alatt 300 személyre berendezve MEGNYILT!
LAKODALMAK és BANKETTEK rendezését jutányosan vállaljuk
ORADEA-MARE (NAGYPIAC TÉR)
ראים שה' שו"ב בקול ראים נאלאמא תחת דגל הרה"ג מוה"ר יוסף צבי דושינסקי שליט"א

Externa nemzetközi szállítási és vámolási vállalat

Központ: Oradea-Mare.
Fiókok: Biharpüspöki, — Bihar-keresztés, — Nagyszalonta, Kötőgyán, Halmi
Nemzetközi transportok. Állandó gyűjtőwaggonok Wlenből, Budapestről és a külföld nagyobb városából. — Állandó belföldi gyűjtőforgalom.
Sürgőnycim: „EXTERNA” — Oradea-Mare

NYÁRI UJDONSÁGOK

békebeli minőségben megérkeztek Neumann M. céghez férfi-, fiu- és leányka-ruha áruháza Cluj, (Kolozsvár) Piata Unirii 14. Telefon 431

Vidéki nagykereskedők figyelmébe!

Külföldről tömegesen érkezett küldemények folytán — olcsó árban árusítjuk a következő cikkeket:
Grohmann cérna 24 és 48 gombolyagos, iskola-pamut, berliner és Imperial pamut, horgoló cérna, gouvre zsinór és ruhadiszek, koronaszelyem, himzések, szalagok, csipkék, cipőfűző, állványpapír, levélpapír és boríték, írónok, radirgummi, palatábla és mindenféle iskolai cikkek. — Debreceni meszelő- és kefeárúk gyári lerakata.

Saját gyártmányu szemfedelek, koporsódíszek és temetk. cikkek

Szállítás postán és vasuton

Spitzer és Lengyel rövidáru nagykereskedők
ORADEA-MARE, (NAGYVÁRAD) ZÖLDEA-UTCA 14. SZÁM

Hölgyek figyelmébe!

Legnagyobb divatu bukaresti, párisi és bécsi minták szerint

műhímezés
damburirozás
gépajourozás
gouvrirozás
plissirozás

gyorsan és szépen készül a műhímző és gouvrirozó szalonban

Unió-utca 15. Emelet

A legjobb rum- és likőr-essenciák
a legelőcsőbb árban kaphatók

Glück Henrik gyárában
Oradea-Mare (Nagyvárád) Calea Vict. 1253
(volt Kolozsvári-u.) 74

Világvárosi mintára, pazar fényvel, — ujonnan berendezett
étterem és falatozó Nagyváradon,

a Metropol, volt Sas-szálloda épületében Just Nissen és Mandi Simon vezetése alatt a napokban megnyitott elsőrendű konyha. — Finom fajták. — Figyelmes kiszolgálás. — Szolid árak. — Frissen csapolt sör

Grünwald és Péchy

Üvegcsiszolda, tükörárugyár és épületüvegezési vállalata
Oradea-Mare, Str. Gerliczy-utca 16

tudatja, hogy tükörüveg-szállítmánya megérkezett!

Készít mindenféle csiszolt bútorüvegeket és tükroket, tükör újrafoncsorozását. — Fintükrök I. II. III. rendű (10/10 coll) ládákban. Épületüvegezés! Minden méretű valódi cseh táblaüvegek állandó nagy raktára

METROPOL-ban

Café-Restauranti és elsőrangú cigányzene esténként (1926)

Befőttes- és uborkás-üvegek megérkeztek

prima minőségben — sokkonként negyvenöt leleért kaphatók

Táblaüveg — Ablaktapasz
Kristályfehér porcellánárúk
Üvegárúk — Wilhelmsburgi ködedény — Keretlecek

waggontételben is kaphatók

Komlós Testvéreknél
ORADEA-MARE — NAGYVÁRAD

VI. 187. sz.

dinár 1 75—
ezüst
10¹/₄—10¹/₂
—92, langyel

Berlin 835—
—, London
rüsszel
Krisztília
Zágráb 415,
—, oszt. leh.

acélárúk
sáról ad hirt
di versenyre
—20 százalék-

sz szerdán, f.
erközés iránt
és nyívánul
előtt II. és

ny. Vasárnap
y trónörökös
ny volt. A
or) athléta a
nyert. Telje
d, de két gát
hitelesítették.
ek. Kolozsvár:
0). Fair, de
jó volt. Biró

Victoria na-
upa fiatal já-
D (1: 0).

—MTK 2:2
ogy Erdélynek
ég a második
MTK csak ne-

gyvárád 1:0
a durva, de
sből rugja a

: 1.
(0: 0).
1: 0).

YZ.

műsora:
ője, Berký Lili
vendégjátékával.

ellem. Gimnázista
enkivül: Kabare-
Berký Lili és
vendégjátékával

al. Előadás kez-
ajtkat boszárják.
eprij. Berký Lili
Rendes hely-

ellem. Gimnázista
sor. Rzonkivül: i
ámok. Berký Lili
és fellépésével.

dbédó Duci ven-
lyárákkal.
atgyörgyi Isván,
l. Rendes hely-

l. Főpróba. Uj-
kivül új kabare-
ky Lili és Gózon
Premiére-hely-

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szöveg 1 lel. Vastagabb betűvel 2 le.
Legkisebb apróhirdetés ára 10 lel.

Románul és németül beszélő tisztviselőt vagy tisztviselőt keres az Erdélyi Autószállítási R. T. — Értekezni lehet Vasut-u. 6. sz. 2069-I

Irodai teendőkben jártas kereskedelmi ismerettségel bíró szépirásu perfect magyar, német fiatalember állást keres, ahol szombaton zárva. Singer Ignác Arad, Szarvas-u. 1. 2053-I

Izr. fiatalember teljes el látást kaphat Hosszu-utca 15. 2063-I

Keresetük egészséges fekvésű, — lehetőleg villa helyen butorozott szoba tanulmányra jövő orvos részére. Ár nem határoz. Ertesítést kér d. e. telefon 4-93.

Lakást vagy butorozott szobát keres zsidó gimnáziumi tanár. Guttmann Ch. Kriza-u. 8. 2058-I

Két intelligens fiatalember butorozott szobát, esetleg két ágyat keres. Cim: Gombos-nyomda, Minorita-utca.

Megvételre keresek egy 12 lóerős gőzgépet, 10 évesnél fiatalabbat, valamint egy 30-35 lóerős szivógépet. Csakis jó állapotban. Oesterreicher és Kohl, Retteg. 2062-I

Jókarban lévő 6 lóerős Hoffer lokomobil, eladó. Mendel Bernát, Retteg. 2061-I

Tetőfedő pala kapható kicsinyben és nagyban — Glück Mór fakereskedőnél, Alsószopor. 2014-I

Talp és bocskor!
Allandó nagy készlet kiegészítéssel gyári készletű, elszőrtályu talp 45-50 leles Arban eg-ként, ugyancsak elszőrtályu bocskor kapható egészben és felvágva, — kicsinyben és nagyban

Sámson Manó börtényében Gyufagyár-utca 1.
Gyorsu raktár áttelepében. 1009
Telefon-szám: 386 — és — 387

Ékszerészek és órák figyelmébe
Eladok nagyobb tétel aranyáru, ékszereket és aranyórákat
Goldstein Aladár, Karánsebes

Figyelem! — Figyelem!
SZOVÁTA FÜRDŐ FELSŐ TELEPÉN megnyitott a legkényesebb izléseknek is megfelelő tiszta és olcsó **בשר ודג** étterem
פּוֹרְטֵלְקֵי אֶת לֶשֶׁת הַיָּם
Ebéd 25 lel. — reggeli, vacsora 25 lel. 2065-I
Szálloda személyenként 20 lel naponta
Berger Sámuel Sovata Bala — Szovátafürdő, Szentiván-villa

Szörme átalakítást, javítást és festést nyári idő alatt minden mennyiségben jutányos árban vállalok. Szörme megóvást még e hó végéig elfogadok
EISENSTÄDTER & Co.
Blasnarfi szőrmecárháza
Cluj, (Kolozsvár),
Cal. Vict. (V. Kossuth L.-u.) 2. Tel. 1-49

Figyelem! Saját érdekében olvassa el! Figyelem!
A legzamatosabb és legfinomabb

pörkölt kávékeverékek
julius hó elsejétől kezdve kaphatók:
„Réz” minőségű kilogramja 24.— lei
„Ezüst” minőségű „ 36.— lei
„Arany, „ 48.— lei

Pálmai és Forizs csemege- és fűszerárúházában Fötér 23
A nap minden órájában friss pörkölés

OLAJMAG-POGÁCSÁRA
nagyobb vételnél részletes ajánlatot kér a
„Casa Noastra”
Kereskedelmi- és Ipari Bank
Részvénytársaság áruosztálya
SATU-MARE. Sürgőncim: MERCUR

Tulhalmozott raktár redukálása következtében
mindennemű fűszer, gyarmat- és festék-
árúknak árait — úgy nagyban, mint
kicsinyben mélyen leszállította
a **Kalmár Áruforgalmi R. T.**
Cluj—Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 42
Rizs már 8-50-től 14 egységig kapható

Uj burgonyát
szállít Reiter Frigyes Temesvár,
Scudier-tér 2 szám 2038-I

BLUMENFELD ÉS SIMON
RT. CLUJ 1208 Buz, szeszmagkereskedés, likőr- és rumgyár
Ajánlja saját főzött szilva-, seprtpálinkáját és cognacját, kitűnő likőr- és rumkülönlegességeit, valamint finom üdalmi fűszerait
Str. Julia Manju (v. Szentegyház-u.) 22

Bukkfaanyagot gőzölt szelezteti és szeleztelen minden méretben szállít gimboval fűrésztelőléről a „Bisztra” Erdőkihasználási R. T., Timisoara.

Feltűnő olcsó árak!
Most érkezett nagy mennyiségben békebelli minőségű prima flor- és musslin-harisnya divat színekben.
Gyermek-harisnya, prima flor, minden nagyságban.
Nagy választék női selyem-, gyapjú kabát- és átkötésbluzokban 1197

BLATT
KÖTÖTT SZÖVÖTT ÁRUHÁZA
CLUJ, FÖTÉR 13. SZÁM

HALLÓ! — HALLÓ!
Engross-üzletemet: rövid-, kötött-, porinbergi-, gyermekjáték- és disznó-árakban Reg. Ferdinandi (v. Ferenc József-ut) 34. számon állatt megnyitottam
EISENSTÄDTER FÜLÖP

Deutsch Testvérek Cluj, Pálai Utca (v. Mátyás király-tér) 35.
Nemzetközi szállítási vállalat. — Rendezéses gyűjtő- és wagonforgalom a külföld, valamint a belső minden irányból és irányba. — Fuvardíjviszonytételt és legkisebb szállítást

PANAMA KALAPOKAT
felelősség mellett a legszobosabb és leggyorsabban tisztítanak
KOHN N. EMIL
villanyfőre berendezett férfi- és női kalapműhelyében
Cluj, Reg. Ferdinand (Ferenc József-ut) 37

Kérje mindenütt a legfinomabb

PÉNZES CSOKOLÁDÉT, mert ha van szerencséje, 20 leit is találhat benne

MINDEN TIZEDIKÉBEN PÉNZ VAN

Kadima kiadvállalat Rt. kiadása, Cluj—Ko

Amilyen ugyanolyan és benne semmi akár nem, mi valami betegsé Értethető, ha n csa és érthető igyekszünk b nem látjuk tisz nunk, hogy m litikáról van s zik; a háttérben Beszélnek ugy súlyos problem tudott megold kényszeríti Av reform, a más madik ennek jellege. De v és nézzünk m formmal. Által leteiben is, bá diktál történte bályellenes ind tent bele nem hogy az ell résztvett a to a jelszót a v ténhat nem bü hadivagyonadó lanatban ugyla ellenzék egy v kétségtelenül t mel alapította amelynél telje ellenzéki kép

Hogy leb megbonlott ez vagyonadó jav parlamentnek. ellenzék volt a javaslatnál pe ellenzék helye párt és az ell a Titulescu-fél az a furcsa fé mányt a mago rakikális ellen válságnak a ha nyozó jellege nek, nemze A kérdést a r kolozsvári ne ez a parlamen változásokat i lehet és mint vennyel a kar ségére kell tá ezzel a kétha tagadta-e Mar nyességét. Cs Ha olyan jav alkotmány m vagyis kéthar Az agráretor bele az alkotm román alkotm rövid szakasz many ezt a k hiszen magát nál nagyobb

Mint mo érthetetlenek, van, de nincs ban pedig eli